

Til lovforslag nr. L 81 og L 82. Betænkning afgivet af Trafikudvalget den 19. januar 1995

Betænkning

over

I. Forslag til lov om Post Danmark

II. Forslag til lov om postvirksomhed

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til trafikministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra Landsforeningen af Landsbysamfund.

Der er af trafikministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag til de under I og II anførte lovforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) de under I og II nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de af trafikministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) er meget tilfreds med den konstruktion, som Post Danmark er udtryk for, og som først og fremmest er et resultat af det, som de ansattes organisationer i postvæsenet netop har været meget interesseret i.

SF er specielt meget godt tilfreds med, at Post Danmark ikke kom på aktier.

Efter SF's opfattelse er det rigtigt at give de store statslige foretagender større frihed og selvstændighed, så de kan drives mere professionelt, samtidig med at de bevarer den forpligtelse, der påhviler et offentligt foretagende.

SF har i flere år talt for, at P & T skulle omdannes til et selvstændigt offentligt selskab, som er offentligt ejet med visse frihedsrettigheder og med klare forpligtelser over for samfundet.

Det har for SF også været vigtigt, at rigsrevisor reviderer Post Danmarks regnskaber efter reglerne i lov om revisionen af statens regnskaber m.v. og i øvrigt i den forbindelse kan indhente alle oplysninger i Post Danmark.

Post Danmark har som P & T fortsat eneret på de almindelige brevforsendelser og har til gengæld også en befordringspligt. Derimod er Post Danmark i højere grad end P & T underkastet konkurrence på andre områder. Men da P & T er et meget veldrevet foretagende med en meget dygtig medarbejderstab, er SF ikke i tvivl om, at Post Danmark sagtens kan klare sig i konkurrencen med private foretagender, der yder samme serviceydelse som Post Danmark.

Der er heller ikke tvivl om, at Post Danmark med de nye muligheder, den større selvstændighed giver, vil kunne klare sig fint i konkurrencen om at yde tidssvarende kommunikationsydelser i fremtiden.

For SF's tilslutning til Post Danmark har det været afgørende, at Post Danmark er et offentligt selskab med klare forpligtelser med hensyn til de almindelige brevforsendelser m.v.

Det har som sagt for SF været helt afgørende, at Post Danmark ikke kom på aktier. Hvis Post Danmark var kommet på aktier, kunne vi

risikere en privatisering, selv om staten i første omgang ejede aktierne.

I denne forbindelse skræmmer modellen fra PostGiro også. SF var imod den konstruktion, som blev valgt for PostGiro, og de efterfølgende erfaringer har vist, at den ikke har gavnet kunderne. Efter at PostGiro har skullet gå ind i konkurrencen med de almindelige banker, er de tidligere serviceydelser, som blev givet, hvis man havde en almindelig girokonto, i høj grad blevet forsømt.

For SF har det også været afgørende, at medarbejderne i bestyrelsen får 3 ud af 9 poster, og at personaleorganisationerne har givet deres tilslutning til modellen for Post Danmark.

For SF har det endelig været afgørende at få en aftale med regeringen om lovforslagenes gennemførelse med de pligter og rettigheder, som følger heraf. Det var det, fordi SF mener, at konstruktionen er rigtig, og fordi det var et klart ønske fra de ansattes organisationer.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Mindretallet er enig i hovedsigtet med at privatisere postvæsenet, men havde gerne set, at det var sket i et aktieselskab, fordi Fremskridtspartiet mener, at den konstruktion, der nu bliver vedtaget, er en lappeløsning. Det havde efter Fremskridtspartiets mening været bedre at lave et aktieselskab, som man også har gjort i andre lande. Man havde så undgået al den følgelovgivning, der skal til bl.a. inden for selskabslovgivningen.

Fremskridtspartiet havde ligeledes gerne set en åbningsbalance og en kopi af det såkaldte regnskabsregulativ, som specielt ved denne firmakonstruktion bliver et væsentligt aktstykke.

Vedtagelsen af lovforslagene medfører efter Fremskridtspartiet mening, at der kan og vil ske en krydssubsidiering imellem de forskellige forsendelsesarter, og derfor håber Fremskridtspartiet, at Folketinget inden længe vil ændre på nogle af disse regler, således at dette kan forhindres.

Et *andet mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling og udtaler i øvrigt, at lovforslagene straks bør trækkes tilbage.

Hovedideen i lovforslagene er en udvikling

af EU's indre marked til også at omhandle posttjenester. Det er Enhedslistens opfattelse, at en sådan udvikling alene vil resultere i forringelser og fordyrelser af den postservice, som den danske befolkning efterspørger, samt dårligere vilkår for de ansatte i postvæsenet. Denne opfattelse underbygges af alle hidtidige erfaringer fra både Danmark og fra udlandet med liberaliseringer/udliciteringer og hermed private virksomheders overtagelser af, hvad der er den offentlige sektors kerneområder. At EU med eller uden Danmarks medvirken endnu ikke har pålagt medlemslandene at liberalisere posttjenesteområdet, gør det helt formålsløst at ændre postvæsenet i den retning, som lovforslagene lægger op til. Enhedslisten mener ikke, at Danmark skal gå i spidsen med at indføre det indre marked og slet ikke på de områder, der nødvendigvis må være offentlige.

Enhedslisten er af den opfattelse, at den uløselige sammenknytning, der er mellem eneret og befordringspligt, alene sikres ved, at befordringspligten til postforsendelser modsvares af eneret til samme postforsendelser.

Uden denne reelle sammenknytning opnås det alene, at postvæsenet forpligtes til at oprettholde en landsdækkende service, hvor hovedopgaverne bliver at befordre postforsendelser i tyndtbefolkede områder og på isolerede øer. Private postvirksomheder, der kan nøjes med befordre post, hvor det er rentabelt, vil her alt andet lige overtage markedet på disse områder. Resultatet kan kun blive en fordyrelse og forringelse af den service, som postvæsenet skal levere. Lovforslagene sikrer på ingen måde, at eneretten er af et sådant omfang, at den universelle service med de hidtidige service- og kvalitetsmål er økonomisk levedygtig. En sådan udvikling ønsker Enhedslisten ikke.

Enhedslisten mener derfor, at eneretten skal udvides til postforsendelser med en vægt på minimum 1 kg. Hermed sikres, at eneretten har et sådant omfang, at den universelle service er økonomisk levedygtig.

Den omdannelse af postvæsenet, som lovforslagene lægger op til, vil endvidere betyde, at postvæsenet blive tappet for økonomiske ressourcer gennem afholdelse af udbytte til staten, betaling for goodwill m.m. Enhedslisten er af den opfattelse, at det er de evindelige besparelser og heraf følgende fyringer, der ligger til grund for de problemer, der har været med, hvad man kan kalde »at få posten ud til

tiden«. At lovforslagene gennem en styring af lønmidlerne lægger op til yderligere fyringer, har vi svært ved at se skulle føre til en bedre service. Derfor mener Enhedslisten, at tilførsel af ressourcer er den eneste vej til at sikre optimal service på postområdet.

Ændringsforslag

til

I. Forslag til lov om Post Danmark

Af et *mindretal* (FP):

Til § 4

1) I *stk. 1* ændres ordene »en selvstændig offentlig virksomhed« til: »et aktieselskab«.

Af *trafikministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 8

2) *Stk. 3, 1. pkt.*, affattes således:

»Post Danmarks regnskaber revideres efter årsregnskabslovens regler af rigsrevisor og en statsautoriseret revisor.«

3) Efter *stk. 3* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 4*. Rigsrevisor reviderer endvidere Post Danmarks regnskaber efter reglerne i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.«

Stk. 4 bliver herefter *stk. 5*.

Til § 15

4) I *stk. 1* ændres »dagen« til: »to uger«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at selskabet Post Danmark etableres som et aktieselskab efter aktieselskabslovgivningens bestemmelser i stedet for en offentlig virksomhed.

Ændringsforslaget indebærer en række konsekvensrettelser i lovforslaget, der, såfremt ændringsforslaget bliver vedtaget ved 2. behandling, må udarbejdes med teknisk bistand fra Trafikministeriet imellem 2. og 3. behandling.

Til nr. 2

Lovforslagets § 8, *stk. 1*, slår fast, at årsregnskabsloven gælder for Post Danmark med få og angivne undtagelser. Årsregnskabslovens bestemmelser vedrørende revision er således også gældende, men der er ved den her foreslåede ændring sket en præcisering af, at rigsrevisor er medrevisor, og at også rigsrevisor følger årsregnskabslovens kapitel 8 a ved den finansielle revision af Post Danmarks regnskaber, som i øvrigt udføres i samarbejde med virksomhedens interne revisionschef. Herved tilrettelægges den finansielle revision på samme måde, som det typisk er tilfældet for et 100 pct. statsejet aktieselskab. Af vedtægterne vil det fremgå, at der etableres en intern revision, hvor revisionschefen ansættes af bestyrelsen.

Til nr. 3

Post Danmarks regnskaber revideres i henhold til § 8, *stk. 3*, af rigsrevisor og en statsautoriseret revisor samt af virksomhedens interne revisor efter årsregnskabslovens regler.

Lovforslagets § 8, *stk. 4*, slår tillige fast, at Post Danmarks regnskaber revideres efter samme regler, som gælder for de institutioner m.v., der er nævnt i § 2, *stk. 1*, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. (rigsrevisorloven).

Revisionen efter rigsrevisorloven omfatter såvel finansiell revision som forvaltningsrevision af Post Danmarks regnskaber (jf. § 3). Det indebærer bl.a., at rigsrevisor efter bestemmelserne i rigsrevisorloven har direkte adgang til Post Danmarks regnskaber (§§ 13 og 14), og at rigsrevisor af egen drift eller efter anmodning fra statsrevisorerne (§ 8, *stk. 1*) kan foranstalte undersøgelser af Post Danmarks regnskaber og udvalgte regnskabsområder samt afgive beretning herom til statsrevisorerne (§ 17).

Da Post Danmark ikke er et aktieselskab, men forudsættes revideret i henhold til aktieselskabsloven og årsregnskabsloven, skal både ministeren, bestyrelsen og direktionen være forpligtet og berettiget til at give rigsrevisor adgang til de oplysninger, som rigsrevisor finder fornødne. Post Danmark holder ministeren underrettet om rigsrevisors undersøgelser, herunder om besvarelser afgivet til rigsrevisor.

Oplysninger, som rigsrevisor og statsrevisorerne er kommet i besiddelse af gennem revi-

sionen af Post Danmark, og som ikke er tilgængelige for offentligheden, skal behandles fortroligt.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring af lovens ikrafttrædelsestidspunkt tager sigte på, at der gives fornøden tid til den praktiske forberedelse vedrørende etableringen af Post Danmark, herunder udpegning af en bestyrelse, inden loven træder i kraft.

Endelig giver ændringen mulighed for, at der offentligt og over for personalet kan informeres korrekt om postreformens indhold, inden den træder i kraft.

Ændringsforslag

til

II. Forslag til lov om postvirksomhed

Af et mindretal (FP):

Til § 2

1) I *stk. 1* indsættes efter nr. 5 som nyt nummer:

»6) Adresseløse forsendelser i landdistrikter.«

Helge Mortensen (S) nfm. Poul Andersen (S) Børge Bakholt (S) Søren Hansen (S)

Tove Lindbo Larsen (S) Tommy Dinesen (SF) Vibeke Peschardt (RV) Jette Gottlieb (EL)

Arne Melchior (CD) fmd. Svend Heiselberg (V) Svend Erik Hovmand (V)

Helge Sander (V) Hans Christian Schmidt (V) Kaj Ikast (KF) Brian Mikkelsen (KF)

Stefan G. Rasmussen (KF) Ole Donner (FP)

Af *trafikministeren*, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 29

2) I *stk. 1* ændres »dagen« til: »to uger«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Den foreslåede ændring indebærer, at der er befordringspligt for adresseløse forsendelser som for eksempel lokalaviser, distriktsblade, lokale vejvisere m.v. Der er ikke med det stillede ændringsforslag foreslået en stramning af de nugældende regler, da der i dag er en befordringspligt for sådanne forsendelser. Forslagsstillerne finder det nødvendigt med en befordringspligt for disse forsendelser, da det ellers kan frygtes, at postvæsenet vil holde op med at fordele disse forsendelser, hvoraf en række, f.eks. lokale vejvisere og distriktsblade, har stor informationsværdi i landdistrikterne.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af lovens ikrafttrædelsestidspunkt er en konsekvens af det stillede ændringsforslag til forslag til lov om Post Danmark (L 81 af 24. november 1994). Der skabes hermed samtidig i lovenes ikrafttræden.